

bības platforma, kurā studentu darbošanās balsīta uz brīvprātību. Juhna aplēsis, ka Dizaina fabrikā savu radošumu attīstījuši ap 3000 studentu. Tas bijis labs paraugs un pilotprojekts. «Savā rektorēšanas laikā gribu to paplašināt uz visu RTU,» saka Juhna. Lai būtu trīsreiz vairāk šādu studentu.

Latvijā izglītības finansējums ir pārregulēts, uzskata jaunais rektors. Kā ministri var zināt, kādus studentus sagatavot? To zina augstskola. Juhna uzskata, ka sadarbībā ar industriju tā spēj labāk plānot finanšu izmantošanu un to, kādi inženieri ir vajadzīgi tautsaimniecībai. Juhna grib panākt elastīgāku un līdz ar to efektīvāku valsts finansējuma izmantošanu: «Mūsu skats – iedosit naudu, par to varam sagatavot tik un tik kvalitatīvu inženieru. Skatāties, kāds ir tirgus pieprasījums. Tagad vajag IT speciālistus, ja vajadzēs par zaļajām tehnoloģijām, varam tādus vairāk sagatavot. Mēs to gribam dabūt cauri jau nākamgad.»

Juhna vēlas, lai nedublējas koledžas un universitāšu programmas, lai būtu skaidrs, ko māca profesionālās izglītības skolas, kas notiek augstākā līmenī. RTU ir jābūt zinātnes universitātei, tās uzdevums ir mācīt studentus, lai viņi zināšanas radītu, nevis tikai lietotu. Tāpēc studenti jāiesaista pētniecībā. Juhnas sapnis ir individualizētākas mācības, ideāli, ja katrs students varētu strādāt laboratorijā. Šādas augstākas prasības skolēnu

un studentu sagatavošanā, protams, var novest pie universitātes studentu skaita samazināšanās, bet Juhnu tas nebauda, jo «industrija tagad ir vajadzīgi tie, kas spējīgi risināt problēmas, kuriem ir kritiskā domāšana.»

RTU ir pieaugošs ārzemju studentu skaits. Esot daudz jauniešu no Austrumu valstīm, bet «mēs gribam palielināt daudzveidību». Juhna izvirzījis uzdevumu RTU piedāvāt tādu studiju procesu, kas ir saistošs arī, piemēram, Zviedrijas studentiem. To izdarīt nav vienkārši, jo studenti brauc ne tikai uz augstskolu, bet arī valsti. «Pat Ukrainas faktors, karš var atbaidīt.» Paraugš Juhnam ir Nīderlande, Delftas Tehnoloģiju universitāte, kas piedāvā bakalaura studijas angļu valodā. «Biznesa skolās mācības angļu valodā ir aizgājušas, bet inženieriem nemaz tik liela piedāvājuma nav,» saka Juhna. «Mums ir jāpozicionējas – kvalitatīvas angļu valodas programmas inženieriem bakalaura līmenī, kur varētu mācīties gan ārzemju, gan pašmāju studenti.»

Juhna ir vienojies ar RTU padomi, ka daļu no sava laika drīkst veltīt akadēmiskajam darbam. Viņš varēs lasīt lekcijas, turpināt strādāt pētniecībā. Pēdējais nozīmīgākais kopā ar sadarbības partneriem izstrādātais risinājums Covid-19 monitorēšanai notekūdeņos ir sekmīgi iedzīvināts – Latvijā jau vairāk nekā 12 pilsētās monitorē kanalizācijas ūdeni, tas ir pirmais rīks, lai pasar-

gātu pilsētu no saslimstības. Viņš labprāt sāk stāstīt par jaunu projektu, kurā RTU izstrādā risinājumu, kā samazināt rezistentu antibiotiku izplatīšanos slimnīcās caur notekūdeņiem. Projektu vada infektologs Uga Dumpis. Otrs projekts saistīts ar alģu efektīvu izmantošanu slēgtās sistēmās, piemēram, kosmosā, arī notekūdens attīrīšanā.

Juhnas aizrautīgums acimredzot ir saistīts ar viņa sportisko dabu – savulaik bijis Latvijas čempions tāllēkšanā un sporta meistara kandidāts. Sportojot iepazinies ar sievu, kas bijusi sprintere. No tāllēkšanas Juhna nonācis pie bobslejistiem, kopā ar Latvijas izlasi izbraukājis visas trases, nēsājis bobus, pucējis slieces. «Esmu izbaudījis visu bobslejista dzīvi pilnībā,» viņš teic. Interesanti, ka tāllēcēja īpašības bijušas svarīgas bobslejā – tāllēcēji esot eksplozīvi. «Tas nozīmē, ka mums ir ātrums un spēks.» Jaunības aizraušāns atbalss ir RTU logo uz Latvijas kamanīņu braucēju kamanām. Juhna pats vairs nebrauc, bet RTU turpinās cieša sadarbība ar visu ziemas sporta veidu komandām. «Tā ir arī mana sirdslieta.» ●

ĒDIENKARTE

Skābu kāpostu zupa ar žāvētu gaļu

Kapučīno

BCMN
Baltic Contemporary Music Network

piedāvā:

THE UNBEARABLE LIGHTNESS OF BEING

festivāls

Baltijas Mūzikas dienas 2023

Rīgā un Cēsīs
18. – 31.03.2023

Bijetes "Biješu paradīzes" kasēs un www.bilesuparadize.lv